

کریار
 بو حوشو ینیک
 به ۳ مانک یک
 به شش مانک دو
 به سالیک چوار روپه ددها
 اهلان یا ایشیکی خوپی
 له پره دواییدا دنوسریت
 بو دو در ۳ آنه ده سینریت

سیما
پیشکوتن

حفته جار یک درده چیت

حوشتیک
 بو پیشکوتن
 ده نوسری

یکی به آنه یک

— (سال ۱ ژماره ۲۴) — (روز پینچشمه ۲۳ محرم ۱۳۳۹) — (۷ اکتوبر ۱۹۲۰) —

رسمه کورده کان که چونه حج مسری سپی ده بسن
 لم ۳ ساله دا ده لین که ۳ هزار کس له سنجاق سلیمانی
 چونه مکه .

۲۲ مایس

امرو محمود مصرف باسی ده کرد له بنا دانای سلیمانی
 که تریک ۲۲ سال لمو پینش بوه . حاکم کردستان او وخته
 ابراهیم پاشا بو باوکی سلیمان پاشای کورد و حزمی حاکم
 ایستا . او بو که جیکای بابانی له قلا چوالان
 کواسته وه .

خوی دیوت لبر امه بو که ناوبک بو خوی درکات .
 لبر راویش که قلا چوالان بو راو زور خراب بو . زوی
 سلیمانی به ناوی پاشای بغداد سلیمان پاشاوه دانزوه . لبره
 کردیک هبو ام لاو اولای او کرده آوایی یکی پچوک بو
 ناوی ملکندی بو که بیه ده لیت کورت کراوه ملک هندیه
 وختی که هاتنه آوی بناغهیان دایه وه شستی کون
 « آثار قدیمه » زور دوکوت .

له هوالی که دستم کوتبو سلیمانی امرو ۲۰۰۰ مال
 اسلام ۱۳۰ جولکه کاور و پینچ مال ارمنی هیه .
 امشو هنی له کورده کان کورانیان اوت . دوکسیان
 بلویران هبو . یکیکان کورانی اوت هی واکه امرو
 سلیمانی زورنایابه (لیلی جان) (ازدنالم) (منی کوزانیار)

صد سال لمو پینش

پاش ماوه یه

۱۹ مایس

امرو لکل پاشا باسی آو و بای سلیمانی کرا . ده بوت
 له زمستاندا هنی سال زور سارد ده بی . بتایینی له وختی
 رشبادا .
 بیتراوه که زوی دو مانک له ژیر بفر دابی . پار بیست
 و سه جار بفر باری وختی هاوین خوشه اکر رشه با
 نه بی . ام رشه بایه چن له زمستاندا سارده له هاویندا
 کرم ده بی . زور بو حالی خالق خراپه امه زور غریبه
 که دو سه ساعت له سلیمانی دور ام بایه نیه .
 کویا شماره زور که له وی برنجی زور دا اچین زور
 ده بیینی له کرما و میشوله زیاد . ماریش دیسان اونده
 زوره که به رویش لسر ریکا ده بیزین .

۲۰ مایس

امرو پیاویک هانه لای من ناوی نیمر آغا بو اکر
 چی یکی له بنده کافی احمد کهیا پاشا مردنی علی پاشا
 له بغداد رایکرد و هانه سلیمانی . ایستا وک آغای کرد
 حساب ده کریت خاوندی چن زوی وزار و ملکه .
 یکیکی ریش سپیش که تازه له مکه کرابوه وه اویش
 هات .

(ملکی جان) (عزیزی بو . لپاش خویندن یکی هات
شمشالی لی ددها . زور دنکی خوشه . کو یا شوانه کان
له یکو زوری لی . ددهن وا بلاوه که مره کان بم شمشاله
بانک ده کن . لپاشدا یکیکی سنه یش خویندی بلام
أم نختیک دنکی ناخوش بو نمان هیشت .

۲۴ مایس

امرو لکل شیخ خالد یکتیریمان دی ام شیخه اونده
مقدسه که کورده کان تنها به او حضر مولانا دلین .
وتنی او به حدیث ده زانن . کو یا له جافه و درسی لای
صوفی سلطان عبدالله دهلی هندستان خویندوه . ولای
او بوه به نقشبندی . ده لین ۱۲۰۰۰ مریدی هیه
عثمان بک ده یوت که شیخ خالد له شیخ عبدالقادر
یکلانی کمرنیه .

لپاشا باسی طائفه سوران کرا که لوه پیش له کردستان
دستیکی زوری هبو . طائفه سوران زور لوه پیش بوه له
« حریر » تریک رواندز دا انیشت که امر و زور له نشانه
بناکان سوران هیه . لپاش نمانی سوران طائفه کان ترکه
نجیب بون، سرکوت یکی لمانه ببه کان بو و یکی
طائفه کویسنجاقی . بلام کویسنجاقی نماوه . ببه کان
اوانیان خلع کرد . ببه کان اوسا خوانین « پرذر » بون
له دارشمانه دا انیشتن هر چن ببه کان ایستایش زور
به دستن لوه پیش زیاتر بون . به تایتی له پیش سلیمان
پاشا ولی بغداد لو وخته دا (زنکباد . مندهلی . و بدره
و جسان . آلتون کویری . او بیل) لاسر حکومت
ببه بو .

امشو خوا حافظیم له پاشا کرد چونکه له کرما زور
آترسم دهمه ویت بجمه کوبستان . بیرم وایه . ایستا
بجمه لای قزلبچه وه .

ماویتی

۶

کفری

۳۰ سپتمبر ۱۹۲۰

ریکای آسن له ککر بانه وه تا بغداد له امر ووه ایش
ده کات .

۶

نسب طوائف کوردان و روشتیان

خوا چاکتری دزانی بلام « شرف خان کوری
شمس الدین بدلیسی ۳۳۳ سال لمو پیش له شرف نامه دا
وای فرموه :

له نسب کوردان قسه جیا جیا زوره . لوانه هنیک
اسر اوهن که له وختی (ضحاک ماران) که پنجم سلطانی
پیدشدا دیانه لپاش جمشید لاسر تحت سلطنت ایران
و توران و زیاتری دنیا جیمکای کرد . بلام زور کر
و بی دینیک بوه که هتی له مؤرخان به شدادیان ناوردوه
ابر اوه یکی له خاون فضل و دم راستی انما له زوری
أوده لیت .

چو جمشید از این وحشت آباد رخت
بپرون برد بکرفت ضحاک تحت

قضا کرد ملک اقالیم سبع
مقرر به ضحاک شداد طبع

اساسی که ان دشمنی دین نهاد
نه بروضع شاهان پیشین نهاد

که ایام او شر ایام بود
در ایام او این سخنی عام بود

لکل أم تیاتی زور و ظلمه دورک له هر دو شانیه وه
وک مار سریان درهینا بو . که حکیمان بوه « سرطان »
پی آیین . له در کوئی أم نخوشیه غریبه ایش و ژان
ضحاکی دا کبر کردبو که تینی خورا کرتن و راوستانی

نما بو . هر چن حکیمی تی که یشتو « حاذق » و حکما
آبر بینه کان بو نه دیشتنی ام نخوشیه و کیرانه وهی لش
خوشی زورقی اکوشان و باش خریک ده بون چاره
و نشانه یکی چاکی بو آودانه نرا .

هتا - شیطان لعین - له سر و سکوتی حکیمی دا
خوی بو نوانن . به سخای وت که چاری ژانی تو هر
میشکی سری پیایوی جوانه . (که بر سر سرطان طلا کنند)
واریک کوت که به قسه می اولعینه کرا باش ریک کوت
زان به یک جاری بیدنک بولسر آوه هموروزیک دو جوان
زور لیکراو به تیغ بیدادی او زورداره آکوزرا میشکی
سری اوانه کار ده کرا چن و ختیک ام کرده وه تاشیرینه
بم ر که رابورد . بلام پیایوی که لاسر امانه بو کوشتن
دازابو زور پیایویکی نیسات آزا و حمدار روشت ولی
و مر حمدار بو . هموروزیک یکیکی به کوشتن ده کین
میشکی سری لکل تیمکل ده کرد . و پیایویکی به
دزیه وه آزا ده کرد . بوش سرطه که جیکا و ولاتی خوی
بچی به بلیت له اشکوت و کبودا که هیچ نشانه آوه دانی
نبوبی بمینته وه . ورده ورده کوملیکی زور کرد بونه وه .
زنیان هینا کور و کوره زایان زور بو او کومه یان
ناونا کورد .

چونکه بینه کی دور و دربر له تیمکل و هاتو چوی
شارستانیان جیا و دور بون بو خویان زمانیکان دانا .
له ناو جنکل و کیو بیشه و اشکوتدا نشانه عمارت
و زراعت و آواییان کرد هینیکان بو به خاون کلوپل و
مر و شت چونه دشت و بیابان . ده کیرریته وه له زوری
آزایی و وریایی که پیویستی ام طائفه یه یه ناو بران به
کورد . کوردیش چوار بشه زمان و کرده وه یان له یک
جایه هول کرمانج دوم لور سیم کلهر چوارم کوران
هول ولایت کوردستان له « هر مزه » که له کویی بحر
هنددایه . لویه وه لاسر خط راست کیشراوه دیت تا
ولایت « لاطیه » و « مرعش » دواپی دیت . له

لای زوروی ام خطه وه ولاتی فارس و عراق عجم و
آذربایجان و ارمنیه . له لای خواروی پی دیار بکرو
موصل و عراق عرب به بلام قول او لولای ولاتی
روز هلاته وه تا دواپی ولاتی روز آوا کیشتوه زور تر
ام طائفه یه آزا و دست بلاو و لوت برزن .

ماورپی

۶

روز

داوای انگلیس و فرنسه له المان تا ایستا که یشتوه
حوت صد ملیون و سیصد و چل هزار مارق
(۷۰۰۳۴۰۰۰۰) .

چین

دولت چین عزلی ایلچی و قونسلموسه کافی روس
له چین و یشتوه املاک و فابریقه کافی روس که
له چینه چینه کان زوتیان کرده . به قسه خویان هج
و ختیک حکومتیکی قائم له روس دانا دیسان
ده یدنه وه .

والی بغداد

کرنل سر (واسن) که ایستا دو سال زیاتره حاکم
عام عراقه ایزنی له لوندره ورکرتوه چونکه پینج ساله
نه چوته وه ولاتی خوی (سر پرسی کاکس) که تو او
عراقی ایناسن که یشتوتوه بصره . تا چن روز یکی تر
ده کانه بغداد و خریکی حکومت ده دیت .

روز

لوندره

امرو لو طیارانه که تازه داهاتوه تجربه یان کرد
ام طیاره یه شانه کس هلده کیت . وک پاپور هوده و

قره و جیکا نوستن و دانیشتنی هیه . بقدر ششصد کیلو
باریش جکه له سر نشینه کان هلدده کریت .

۴

چین

حالی ام دولته زور خرایه همو مانیک مالایاتی حوت
صد و پنجا هزار لیره دهکات و خرجی دو ملیونه لبر شری
ام چن وخته زور قرضاره . او سرکردانهی عسکری که
له شردا فائق بون . ایستا له پای تحت دانیشتون پاره یکی
زور له خزینه ورده کرن . برسیتی و کرانی له همولایه که وه
هیه . اوانهی که تا ایستا به برسیتی مردون
(۲۰۰۰۰) نه .

۴

لوندره

لبر زور بونی چای له بازار لوندره کویا چای زور
هر زانتردهی . له ۳۱ مانکی اوکست چای نفروشرا و
له لوندره له صد ملیون کیلو زیاتره لبر امه له هندستانه وه
لوی نا هینن دیاره دهبی زیاتر هرزان بی .

۴

سوریه

حوالی خواره وه و سماً له پارسه وه نیرواوه

هول روز سپتمبر ۱۹۲۰ لبر اظهار و ویستنی خلق
(دولت لبنان کوره) دانرا - همو ایچییه کانی دوله کانی
هبون . ام دولته مشتله لبر او زویانه که
ولاتی حلبه و زیر حکمی فرنسه یه سنجاکی اسکندرون
و قضا حسر الشکور و ناحیه کانی بجاق . بحار . کنیهه .
لبنان و بندر کانی بیروت و تر بلوس و سعیده و طبرو
صحرای بکعه . جاری ام ایشانه بدست جنرال کورو
سر کرده عسکر فرنسه داده نیریت و ریک ده خیریت .

له حلب دائرة بلدییه میوانداری اویان کرده کوره
و رؤسای حلب هنی نطقیان لو میوانداریه دا وتوه

که اهالی زور زور ممنون له فرنسه که له تعدا
و زوری حکومت عرب نجائیان بو .

کفری

۲۹ سپتمبر

او آواییانه دلو که له فضای کفریه سو تانزان
اهالی شی لا کوت کوخه کانی دلو همویان کپراون
باریان کردونه تاو عرب عزه .

پ . پ

چاوت بو قو چاندوه . دهلم بشکو چاویان لیم نه بی .

زوری رنج دا . وک بیوه زن تی کوشی پکی ...

بت و نایه . حقم بویه قصهت نایه .

چوه چلکان . توپت تقان .

صابون رقی . تا بینه قاقا اچقی .

صابون بزی . خوت اگری .

آوبنه . بس کره تی بنوینه .

قصه پرو پوچه کانم به آشکرایه . دهلم نک له قلی و بیلی

نه کن

هین هلساوه ته وه . هتایی به قورا اچقی .

۴

له چاپخانه حکومت له سلیمانی چاپکرا